

Arbetsmiljöguide #1.3 Arbete med personlig fallskyddsutrustning

Syfte/ Omfattning

Guiden syftar till att ge konkret vägledning för entreprenören vad gäller de arbetssätt och den utrustning som skall användas vid arbete med personlig fallskyddsutrustning (PFU) på våra arbetsplatser.

Utsedda personer

Viktiga personer i sammanhanget är den arbetsledning som tillsammans med utföraren av arbetet planerar, samt den person som ska utföra arbetet. Arbetsledningens ansvar är att säkerställa att den utrustning, metod och tillvägagångssätt som valts för arbetet är korrekta samt att medarbetaren har kompetens och instruktioner för arbetet. Arbetsledningens ansvar är att sätta medarbetaren i arbete i en säker miljö.

Planering av arbete med personlig fallskyddsutrustning

OBS! Arbete med personlig fallskyddsutrustning får inte utföras som ensamarbete. Det ska alltid finnas observation/kontakt med en person som arbetar i PFU för att kunna bistå med räddning om detta krävs.

I beredningen av arbetet ska även planering för räddning av hängande person ingå. Planen ska dokumenteras och genomgång före arbetet göras.

Kompetens/dokumentation/intyg

Den som använder personlig fallskyddsutrustning skall vara utbildad i hur utrustningen skall skötas, användas, kopplas och provas före användning, känna till riskerna vid felaktig användning, samt hur man planerar sitt fallskydd. Utbildningen ska innehålla både teori och praktik. Lämplig omfattning för denna är 8 timmar.

Utrustning

Generellt finns två huvudtyper av utrustning att välja på när det gäller fallskyddsselar (se A och B nedan). Alla fallskyddsselar är individer med ett eget identitetsnummer. Det gör att utrustningen är möjlig att spåra och hålla kontroll på.

A) Fallskyddssele

Stödbälte och sittsele är förbjudet att använda som personlig fallskyddsutrustning!

INBEN SKA SKADAS
PÅ VÅRA BYGGEN

- Selen består av axelband, benband och en förankringspunkt på bröstet och/eller på ryggen beroende på användningen.
- Selens olika detaljer är lätt åtkomliga för justeringar, rengöring och kontroller men är tyvärr mer exponerad för risk att skadas än typ B.
- Den lämpar sig väl när flera personer delar utrustning.
- Finns med benband som går runt låret (vilket är ett föredra av komfortskäl och för att kraftfördelningen vid ett fall ger mindre skador i skrevet), eller benband som går från höften ner i grenen och tillbaka.

B) Fallskyddsväst

- Västen består av en yttre väst med fickor och förankringsmöjligheter för verktyg etc. och en inlagd fallskyddssele exakt som ovan. (Selen går att ta ur så västen kan tvättas)
- Fördelar med västen är att den är enkel att hantera och att västen ger ett visst skydd mot skador på selen.
- Selen i västen är mer svåråtkomlig för kontroller och justeringar vilket gör att den fungerar bäst då den används av samma person hela tiden.

Användning

OBS! Selen i en väst justeras enligt samma instruktion som nedan.

Steg 1.
Håll selen i D-ringen i ryggen. Skaka selen så alla remmarna faller på plats.

Steg 2.
Om bröstrem och/eller benremmar är kopplade så öppnas dessa. Passa på att släppa på ev spännen också.

Steg 3.
Trä remmarna över axlarna så D-ringen hamnar mitt på ryggen mellan skulderbladen.

Steg 4.
Drag benremmarna mellan benen och koppla i dem i kopplingen på framsidan. Upprepa med den andra benremmen.

Steg 5.
Koppla ihop bröstremmen och justera den till mitt på bröstet. Dra åt bröstremmarna för att hålla axel-remmarna spända. Om selen är försedd med stödbälte skall detta fästas efter benremmarna.

Steg 6.
Efter att alla remmar kopplats ihop skall du spänna alla remmar så att selen är åtsittande men ger bra rörelsefrihet. Dra remmarnas överskott in i selens spännen.

INBEN SKA SKADAS
PÅ VÅRA BYGGEN

Arbetsberedning

I arbetsberedningen ska anges både vilken PFU som ska användas och i vilken förankringspunkt denna ska fästas.

Arbetsgivaren är skyldig att tillhandahålla personlig skyddsutrustning och information om dess funktion och de risker som den skall skydda mot.

Vid arbete på höjd kan det även vara nödvändigt att förankra verktygen i samband med arbete så risken för fallande föremål förebyggs, detta ska i så fall anges i arbetsberedningen. I beredningen av arbetet ska även planering för räddning av hängande person ingå. Planen ska dokumenteras och genomgång före arbetet göras.

Under arbete

Användaren ska kontrollera att utrustningen har genomgått årlig kontroll innan användning. En arbetstagare är skyldig att använda utrustningen och följa de instruktioner som arbetsgivaren ger.

Underhåll, skötsel och kontroll

För att du ska kunna lita på din fallskyddsutrustning så måste den skötas och kontrolleras på ett strukturerat sätt. Fallskyddsutrustningen skall:

- Årligen kontrolleras av "kompetent person". Kontrollen ska dokumenteras.
- Granskas okulärt av användaren före varje användning
- Vara fri från smuts, olja, lösningsmedelsbaserad färg (spritpenna), synliga skador, brustna fibrer, fransiga band etc.
- Kontrolleras när det gäller funktionsdugligheten hos kopplingar och spännen etc.
- Kasseras om utrustningen är defekt. Band skärs av för att förhindra vidare användning
- Förvaras hängande, torrt, mörkt och i väl ventilerat utrymme
- Aldrig modifieras!!
- Utrustning som är 10 år eller äldre ska kasseras

OBS! Kontroll skall även utföras när den varit utsatt för skador, onormal påfrestning eller ett fall.

Referenser: Arbetsmiljöstandard #1 Arbete på höjd